

Česká školní inspekce Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-437/22-S

Název	Gymnázium Karla Čapka, Dobříš, Školní 1530
Sídlo	Školní 1530, 263 01 Dobříš
E-mail	post@gymkc.cz
IČ	61 100 331
Identifikátor	600 007 812
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	RNDr. Jiří Kastner
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Školní 1530, Dobříš
Termín inspekční činnosti	23. - 25. 3. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), naplňování vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace vykonává činnost střední školy (dále „škola“). K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 345 žáků v oborech středního vzdělání s maturitní zkouškou Gymnázium (čtyřleté a osmileté). Naplněnost školy je dlouhodobě stabilní a aktuálně činí 95,83 %. Škola identifikuje pět žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z nichž dva se

vzdělávají podle individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP). Ředitel školy povolil dalším dvěma žákům IVP z důvodu jejich vzdělávání v zahraničí. Ve škole je vzděláván jeden žák s odlišným mateřským jazykem bez jazykové bariéry. Žáci mají zajištěné stravování ve školní jídelně v budově přilehlé základní školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel působí ve své funkci od roku 2010. Jeho zkušenosti s vedením školy se promítají do dobře nastavené a realisticky vyhodnocované koncepce rozvoje školy a funkční organizační struktury. Stabilní koncepční záměry škola naplňuje zejména v materiální oblasti. V ŠVP nabízená řada různě orientovaných seminářů vhodně posiluje profilaci žáků.

Kompetence vhodně delegované na zástupce napomáhají řediteli v každodenní operativní činnosti podobně jako práce poradních orgánů vedení školy (pedagogická rada, předmětové komise).

Stabilní pedagogický sbor, téměř plně odborně kvalifikovaný, je přirozeně obměňován. Učitelé jsou aktivně zapojeni do dalšího vzdělávání, které odpovídá potřebám školy, nekvalifikovaní učitelé pokračují ve studiu. V souvislosti s distanční výukou se rozšířil prostor pro efektivní využívání prostředků informačních technologií (dále ICT) s kvalitními výukovými materiály pro žáky.

Kvalifikovaní pracovníci školního poradenského pracoviště (dále ŠPP) se žákům věnují v rámci výchovného poradenství, prevence rizikového chování a účelně koordinují činnost asistentky pedagoga.

Poznatky z hospitační a kontrolní činnosti ředitele školy se nedají v plném rozsahu promítnout do odpovídajících opatření ke zkvalitnění výuky. Projevilo se to nižším využíváním forem a metod pedagogické práce vedoucích k účinnější aktivizaci žáků ve výuce či v přetrvávající absenci výraznější diferenciaci obsahu probíraného učiva, zejména s ohledem na nadané žáky.

Škola má vhodně nastavená pravidla konstruktivní spolupráce všech účastníků vzdělávání. Učitelé uplatňují vůči žákům vstřícný a respektující přístup. Zprostředkování informací uvnitř i vně organizace je zajištěno funkčními způsoby, výrazně bylo posíleno využívání elektronické komunikace.

Finanční a materiální podmínky školy se od předchozí inspekční činnosti zlepšily. Pokračuje zlepšování audiovizuálního vybavení, modernizace ICT s využíváním 3D tiskárny včetně robotických stavebnic pro žáky. Prostřednictvím účelné spolupráce se sdružením rodičů se podařilo dokončit modernizaci odpočinkových prostor ve škole. Výuka tělesné výchovy je smluvně realizována ve sportovní hale a na přilehlém venkovním atletickém hřišti s umělým povrchem.

Škola venuje dostatečnou pozornost bezpečnosti a ochraně zdraví žáků stanovením pravidel a postupů ve vnitřních předpisech, s nimiž jsou prokazatelně seznámeni žáci i zaměstnanci školy. Míru úrazovosti škola pravidelně vyhodnocuje a přijímá opatření k jejímu snížení.

Ve škole účinně pracuje školní parlament, jehož podněty ke zlepšení života školy vedení průběžně zohledňuje. Škola se velmi aktivně zapojuje do kulturního a společenského života města a účelně spolupracuje s dalšími středními školami. Estetická výzdoba chodeb školy nápaditými žákovskými pracemi zpříjemňuje a harmonizuje interiér.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka probíhala v příjemném a vstřícném pracovním prostředí s partnerským přístupem učitelů k žákům. Učitelé výuku účelně promýšleli, žákům byl dobře zřejmý její cíl, patrné bylo také vhodné navazování na dosavadní žákovské znalosti a dovednosti. Ve sledované výuce však byla méně zřetelná motivace žáků k rozvíjení kritického myšlení a k práci s různými informačními zdroji. Méně byly využívány reálné situace pro podporu pochopení souvislostí probíraného učiva a k realizaci postojových cílů. Diferenciace výuky zejména ve vztahu k nadaným žákům byla ve výuce uplatněna pouze ojediněle. V závěru hodin se učitelé nedostatečně věnovali shrnutí a zhodnocení probraného učiva a jen ojediněle využívali zpětnou vazbu formou vzájemného hodnocení nebo sebehodnocení žáků.

Ve výuce českého jazyka a literatury učitelé v hodinách zaměřených jak na jazykovou, tak i na komunikační výchovu žáky účinně aktivizovali při skupinové nebo individuální práci. Při interpretaci uměleckého textu a historii literatury byli žáci při řízeném rozhovoru vhodně vedeni k obsahově náročnému samostatnému vyjadřování. V hospitovaných hodinách společenskovědního vzdělávání byly účelně zařazeny kooperativní činnosti žáků. Učitelům se dařilo využívat zkušeností z reálných životních situací, vedle žáků k samostatné argumentaci a vytváření postojů. Týmová práce žákovských projektů s efektivní průběžnou zpětnou vazbou účelně podporovala rozvoj jejich klíčových kompetencí.

Ve výuce cizích jazyků vyučující vhodně uplatňovali různé organizační formy a metody výuky. Efektivita, kvalita a didaktická propracovanost hospitovaných hodin byla ovlivněna mírou pedagogických zkušeností a kvalifikovaností učitelů. Výuka byla většinou správně vedena v daném cizím jazyce. Kooperativní formy práce napomáhaly cíleně k rozvoji komunikačních kompetencí žáků. Ti prokazovali velmi dobré znalosti.

V hospitovaných hodinách matematiky byla vhodně podporována a rozvíjena matematická gramotnost. Převládala frontální výuka zaměřená na výklad nové látky, opakování nebo procvičování probraného učiva, do které se ne vždy zapojili všichni žáci. V části hospitovaných hodin se při samostatné práci nadaných žáků dařila diferenciace zadávaných úkolů a rozvoj logického myšlení. Část učitelů vhodně podporovala diskuzi žáků vedoucí k nacházení možných variant řešení příkladů. Vhodné uplatňování individuálního přístupu a efektivní diferenciace učiva pro nadané žáky ve výuce ICT podněcovaly jejich aktivitu a motivaci k úspěšnému zvládnutí zadaných úkolů. V rámci zadaných úloh z programování byla efektivně rozvíjena informační gramotnost.

V hospitovaných přírodovědných předmětech bylo vhodně zařazeno strukturované učivo včetně cíleného úvodního opakování. Žáci se aktivně zapojovali do výuky. Zřejmě byly jejich velmi dobré znalosti. Ve výuce byl zaznamenány efektivní formy a metody práce, které vedly žáky k dedukci poznatků. Vhodně zadané úkoly při skupinové práci umožňovaly žákům samostatné souvislé shrnutí vzájemných vztahů v přírodě. Názornost výuky v hospitovaných přírodovědných předmětech byla umocněna používáním učebnic, výukových materiálů, dataprojektoru a zeměpisných map. Výklad nového učiva byl doplněn problémovými otázkami, které žáky účelně motivovaly. Menší pozornost byla věnována souvislému ústnímu projevu žáků k nácviku odborné argumentace. Přírodovědná gramotnost je ve škole rozvíjena prostřednictvím řady předmětů a volitelných seminářů a je vhodně zpestřována zařazováním exkurzí nebo pravidelně organizovaným týdenním ekologickým kurzem.

Estetické vnímání a zájem o předmět rozvíjeli učitelé v hudební a výtvarné výchově. Metody práce ve výuce intenzivně podporovaly kreativitu žáků. Motivovaní žáci se aktivně zapojovali do společného zpěvu i při prezentaci ukázek jednotlivých hudebních žánrů.

V hospitovaných hodinách tělesné výchovy byly jednotlivé aktivity vhodně organizovány. K nácviku běžecké techniky byl účelně zařazen přespolní běh. Závěr hodiny tvořily protahovací a uvolňovací cviky. Dobré podmínky při vodáckých, cyklistických, lyžařských kurzech nebo při tradičně organizovaných závodech v orientačním běhu jsou předpokladem pro další rozvoj pohybových dovedností.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při posuzování míry dosažení výstupů ŠVP škola efektivně využívá interní nástroje, například ústní zkoušení, testy a projekty. Účelně také ověřuje vzdělávací pokrok žáků za delší dobu vzdělávání při testování z českého a anglického jazyka a matematiky v kvartě, sextě a druhém ročníku. Interní nástroje škola vhodně doplňuje nástroji externími v podobě analýzy výsledků maturitních zkoušek a umístění žáků v okresních, krajských a celorepublikových kolech olympiád a soutěží. Informace o průběžném hodnocení jsou žákům i zákonným zástupcům operativně dostupné především prostřednictvím informačního systému.

Škola výsledky vzdělávání žáků pravidelně statisticky hodnotí při jednáních pedagogické rady, v předmětových komisích a na poradách vedení školy. Z analýzy prospěchu jednoznačně vyplývá, že žáci přistupují k výuce zodpovědně a že se jim velmi dobře daří naplňovat požadované výstupy ŠVP. V roce 2018/2019 byl jejich průměrný prospěch 1,6 a téměř polovina z nich prospěla s vyznamenáním. Škola reflekтуje vzdělávací potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jejich prospěch je srovnatelný s ostatními žáky. Úspěšně také probíhá jejich adaptace na systém gymnaziálního vzdělávání při přechodu do prvního ročníku a do primy. Individuální konzultace a různé formy doučování pomáhají řešit situaci žáků ohrožených školní neúspěšností, a tak jich neprospívá pouze minimum. V období distanční výuky ve školních rocích 2019/2020 a 2020/2021 se celkový průměrný prospěch žáků školy zlepšil a s vyznamenáním prospělo 60 % z nich. Nejlepších výsledků dlouhodobě dosahují žáci nižšího stupně osmiletého oboru, prospěch žáků vyššího stupně osmiletého gymnázia je lepší než čtyřletého oboru vzdělání.

Podobně jako v průběhu vzdělávání prospívá v průměru téměř polovina žáků s vyznamenáním i při jeho ukončování maturitní zkouškou. Ve společné části maturitní zkoušky jsou výsledky v českém jazyce a literatuře i cizím jazyce v průměru dlouhodobě lepší než průměr stejného oboru vzdělání v republice, z matematiky se zkoušky účastnilo minimum žáků. Maturitní zkoušku v minulých třech letech vykonali úspěšně všichni žáci závěrečných ročníků, 7,5 % z nich po opravných zkouškách většinou z předmětů profilové části maturitní zkoušky. I u maturitních zkoušek platí, že žáci osmiletého studia jsou mírně úspěšnější.

Ročníkové práce, které jsou povinnou součástí hodnocení výsledků vzdělávání žáků čtyřletého a vyššího stupně osmiletého oboru, přispívají účinně k rozvoji klíčových kompetencí. Nadané žáky se při individuálních konzultacích daří také motivovat k úspěšné účasti ve vědomostních soutěžích v krajských i celostátních kolech. Pro rozvoj zájmů v oblasti tělesné a estetické výchovy škola vhodně pořádá vlastní sportovní akce, umělecká vystoupení a vydává školní časopis.

Škola vhodně a účelně podporuje nejen kognitivní, ale i osobnostní rozvoj žáků v rámci sportovních a adaptačních kurzů, v činnosti studentského parlamentu, při realizaci

žákovských projektů a při dlouhodobé zahraniční spolupráci v rámci projektu Erasmus+. Organizované aktivity na podporu primární prevence zohledňují aktuální stav ve škole a vhodně reagují na nejčastěji řešené rizikové chování žáků. Absence žáků se ve školním roce 2018/2019 pohybovala kolem 120 hodin na žáka, v letech 2019/2020 a 2020/2021 vzhledem k organizaci distanční výuky poklesla, podíl neomluvené absence je nízký. Pestrá skladba zážitkových a sportovních činností pozitivně působí na klima školy. Problémy žáků jsou účelně řešeny formou rozhovorů s nimi nebo jednáním s jejich zákonnými zástupci. Škola si je vědoma důležitosti pozitivní motivace a dbá na oceňování svých žáků, počet pochval výrazně převyšuje počet kázeňských opatření.

Vedení školy sleduje další vzdělávací cestu absolventů, téměř všichni pokračují ve studiu na vysokých školách přírodovědného, humanitního, technického i ekonomického směru.

Závěry

Vývoj školy

- Nedostatky zjištěné při předešlé inspekční činnosti byly odstraněny.
- Zkvalitnily se materiální podmínky pro výuku.

Silné stránky školy

- Žáci stabilně dosahují dobrých výsledků v průběhu i při ukončování vzdělávání.
- Projektová výuka a vypracování ročníkových prací účinně rozvíjejí klíčové kompetence žáků.
- Ucelený systém kulturních a sportovních aktivit přispívá k rozvoji sociálních a občanských kompetencí žáků a k účinné prevenci rizikového chování.

Slabé stránky školy

- Nižší diferenciace obsahu probíraného učiva a úkolů vedla ve vyučovacích hodinách k méně účelné podpoře žáků nadaných.
- Učitelé jen ojediněle vytvářeli dostatečný časový prostor pro závěrečné účelné shrnutí probraného učiva a efektivní zpětnou vazbu se sebehodnocením a zhodnocením výkonů žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Posílit pedagogické vedení a zacílit hospitace na zajištění kvality výuky a na využívání forem a metod vedoucích k účinnější aktivizaci žáků ve výuce.
- Zvýšit diferenciaci obsahu učiva a zadávaných úkolů, zejména ve vztahu k nadaným žákům.
- Zefektivnit závěr vyučovacích hodin s účelným shrnutím probraného učiva a vytvářet dostatečný prostor pro zhodnocení vyučovací hodiny učiteli i žáky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přjmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejně lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina účinnost od 6. prosince 2001 ve znění dodatků č. 1 až 5
2. Potvrzení ve funkci ředitele, čj. 0077627/2016 KUSK
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení k datu inspekční činnosti
4. Koncepce školy bez udání období platnosti
5. Školní vzdělávací programy účinné k termínu inspekční činnosti
6. Školní řád, účinný k termínu inspekční činnosti
7. Organizační a provozní řád školy účinný od 1. září 2021
8. Záznamy z pedagogických rad, z jednání metodických orgánů školy, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
9. Školní matrika - stav k termínu inspekční činnosti
10. Dokumentace k přijímání ke střednímu vzdělávání a k ukončování vzdělávání maturitní zkouškou
11. Třídní knihy, rozvrhy vyučovacích hodin, školní rok 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
12. Personální dokumentace pedagogických pracovníků včetně plánu jejich dalšího vzdělávání k datu inspekční činnosti
13. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní rok 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti, dlouhodobá školní strategie primární prevence
14. Účetní uzávěrka za rok 2020 a 2021, Závazné ukazatele rozpočtu na rok 2020 a 2021, Zúčtování dotací za rok 2020 a 2021, Zpráva o hospodaření a činnosti příspěvkové organizace za rok 2020 a 2021 stav k termínu inspekční činnosti
15. Dokumentace k zajistění bezpečnosti a ochrany zdraví platná ve školním roce 2021/2022 k datu inspekční činnosti, kniha úrazů žáků
16. Webové stránky školy <https://www.gymkc.cz>
17. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021
18. Inspekční zpráva čj. ČŠIS-2354/14-S

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Eva Karasová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

E. Karasová v.r.

Mgr. Pavla Vítková, školní inspektorka

P. Vítková v.r.

Ing. Vladimíra Hokešová, školní
inspektorka

V. Hokešová v.r.

Mgr. Miroslava Slaninová, školní
inspektorka

M. Slaninová v.r.

Bc. Jana Jungerová, kontrolní pracovnice

J. Jungerová v.r.

V Praze 19. 4. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

RNDr. Jiří Kastner
ředitel školy

J. Kastner v.r.

V Dobříši 29. 4. 2022